

התעמולה הערבית בארצות-הברית

י. מזרחן

עד סוף מלחמת העולם השנייה כמעט שלא היתה העמולה ערבית בארצות הברית. לא קשה להסביר זאת: שתיים מן המדינות הערביות האחרונות לעצמאות — סוריה ולבנון — היו אותה שעה ששתי-מנדט צרפתי; מצרים זה אך חשה בכוחה עקב החוזה האנגלי-מצרי משנת 1936, אשר נתן לה מידה גדולה יותר של עצמאות ושל חירות פעולה. עיראק היתה חלוייה לחלוטין בבריטים ועבר-הירדן עדיין היתה אמירות בלי זכות לנהל את עניניה. הליגה הערבית לא נבראה אלא בשנה 1943. אולם על כל אלה — ארצות הברית עדיין לא גילתה ענין מדיני ניכר במזרח התיכון ובריטניה היתה המושלת בכיפה באזור הזה. „המשרד הערבי” — מעין רשות-תיאום של תעמולה — קיים איפוא את פעולותיו כמעט אך ורק בלונדון. ארגון האומות המאוחדות — שעשוי היה, בתקופה מאוחרת יותר, לתת למדינות ערב הזדמנויות שלא במתכוון לתעמולה ממדרגה ראשונה — עדיין לא הוקם. אמת היא, כי קבוצות שונות — כגון חברות נפט מסויימות, חוגי מיסיונרים ומחנכים שפעלו בארצות מוסלמיות, מרכזים למדעי ערב באוניברסיטאות אחדות וכמה פקידי ממשלה — פעלו למען הערבים נגד האינטרסים של צרפת של בריטניה מכאן ונגד הציונות מכאן. אולם המדובר הוא בקבוצות אמריקניות בלתי תלויות. הערבים עצמם עדיין לא הקימו כל ארגון תעמולתי.

רק בנובמבר 1944 הוקם משרד לצרכי הפצת חומר תעמולה של מדינות ערב, כל אחת בפני עצמה, ושל כולן כגוף. המשרד הוקם בניו-יורק בשם „המוסד לענינים אמריקניים-ערביים”, בהנהלתו של הדוקטור ח'ליל טוטה, מן הפדרציה הסורית-הלבנונית. המטרה המוצהרת של המשרד היתה „לנסות בהקמת הבנה בין ארצות הברית לבין מדינות ערב”, אולם רוב פעולותיו היו מכוונות למלחמה בהקמת בית לאומי יהודי בארץ-ישראל. באפריל 1945 פירסם המשרד מנשר אנטי-ציוני ושיגר אותו אל נציגי האומות המאוחדות בסן פרנסיסקו „בשם אלפי אזרחים אמריקניים נאמנים שמוצאם ערבי”. הצהרת בלפור, נאמר שם, נתמלאה ואף יותר מזה. „ליהודים יש בית לאומי בארץ-ישראל, בית תרבותי”. עליהם להסתפק במה שיש להם ולהכיר בעובדה, כי „עמה של ארץ-ישראל הוא עצם מעצמו של העם בסוריה השכנה”. מנשר זה חשוב בעיקר לא מצד מה שניסו

דברי ימי התעמולה הערבית בארצות הברית משמשים בעירבוביה נסיונות לשפר את עמדת הערבים בעיני דעת הקהל האמריקני, והתקפות פרועות לשימצה על כל יריביהם ביירה הבין-לאומית. מכאן, מאמצים לזכות בתמיכתם של יסודות נכבדים בהברה האמריקנית על ידי הדגשת ערכו של העולם הערבי והכוחות הגלומים בו, ומכאן, בריתות אופור-טוניסטיות וחשאיות עם מסיתים שונים, בריתות שיש להן רק מטרה אחת: לערער את מעמדם של היהודים הן במדינת ישראל והן בארצות הברית. אם נעמיד את הדברים על דיוקם, הרי עצם המונח „תעמולה ערבית” הוא בלתי-מדויק ורחב מדי. פעולות התעמולה של מדינות ערביות שונות גבולות זו מזו כשם שנבדלים זה מזה האינטרסים המדיניים שלהן ופעולותיהן בדרך כלל. המטרה המדינית העיקרית של המצרים היא לסלק את הברי-טיס. התעמולה בארצות הברית מרוכזת איפוא, בראש ובראשונה, ברכישת תמיכה ציבורית למטרה זאת מצד העם האמריקני, מתוך ההנחה כי במידה ניכרת תכריע התמיכה הציבורית בשאלת יחסה של הממשלה האמריקנית לענין. המטרה הבינלאומית הראשית של סוריה היא לערער את מדינת ישראל. פעולת התעמולה הסורית באמריקה מרוכזת איפוא, בראש ובראשונה, בניסיונות להפחית את האהדה האמריקנית לישראל ואת העידוד הניתן מצד ארצות הברית לישראל.

אולם בדרך כלל נצדק אם נאמר, כי למרות הבדלי ההדגשה מצד נציגים של מדינות ערביות שונות, חותרת התעמולה הערבית באמריקה להשגת שלוש מטרות הניתנות כאן לפי סדר החשיבות:

1. לערער, או לפחות להפחית, את הידידות האמריקנית למדינת ישראל.

2. להשיג את מכסימום התמיכה הכלכלית והצבאית לארצות ערב.

3. לגייס את דעת הקהל האמריקנית נגד אלו מבעלות-בריתה של ארצות הברית בגוש המערבי, המקיימות עמדות כוח במזרח התיכון ובצפון אפריקה. הבו ונסה לסקור את פעולות התעמולה הערבית בארצות הברית, ארגונן, שיטותיהן, הגופים המקומיים התומכים בהן וכן לשקול את מידת ההשפעה של הפעולות הללו על הציבור האמריקני ועל המדיניות האמריקנית כמזרח התיכון.

ישראל משום שהאר"ם סמך את ידו על החלוקה, מאחר ש"אנו, ארצות-הברית, לא שמנו לב בעבר להחלטות האומות המאוחדות כאשר האינטרס שלנו גזר עלינו לעשות אחרת". (סן פרנסיסקו כרוניקל" מיום 13 באוגוסט 1948).

באותה תקופה, בשנת 1947-8, הקימו כמה תעמולנים ערביים חובבים מגע עם כמה וכמה מסיתים וזרועי שואה מקומיים כדי לקדם את מטרותם המשותפת. עניינים אלה שנעשו על פי רוב במחתרת, הם — מבחינה היסטורית — עלובים כל כך, עד שאין טעם לדון בהם לפרטיהם.

אחר כך באה תקופה של שנתיים בערך כאשר נהרבו הדיבורים והמאמרים על הקמתו הקרובה של ארגון תעמולה מטעם הליגה הערבית בארצות-הברית, אולם מעט מאוד נעשה בענין זה. תכנית הפרסם את הענין הערבי הוכנה על ידי מומחים אמריקניים בסוף הקיץ של שנה 1948 והוגשה לעיון הממשלות הערביות. התכנית החלה במשפט המחולט כי "הענין הערבי זקוק עד למאוד לפרסומת... השטח העיקרי שבו על מסע הפרסומת הערבי לפעול הוא ארצות-הברית... עיקר ההסברה הערבית צריך להיות בעדינות ובדרכי-עקיפין... למשל: מבחינה פסיכולוגית אין זה רצוי שיוקם משרד פרסומת בשם המכיל את המלה 'ערבי' באיזו צורה שהיא. תחת זאת אפשר להקים בארצות-הברית גוף שישא שם כגון, שרית החדשות המזרח-תיכונית ומזה ישתמע, לפחות לזמן מסוים, טעם של נייטרליות מסויימת, טעם של נאמנות לאמת במידה גדולה הרבה יותר ממה שמיחסים בדרך כלל לתעמולה". תכנית-ייסוד זו אף טיפלה בקוי תעמולה המכוונים להשיג מיטב התוצאות. הוצע להדגיש את הנושאים הבאים:

1. הסכנה שבהסתנות קומוניסטית למזרח התיכון, הואיל והציונים מקבלים עזרה ואנשים מן הקומוניסטים ותומכים באידיאלוגיה שלהם;

2. מצוקת הפליטים הערביים;

3. הצורך לקיים את הידידות בין הערבים לבין אמריקה מתוך שיקולים כלכליים, מדיניים וצבאיים;

4. הצורך בנפט ערבי לקימומה של אירופה

ניכח החרפת המחסור בנפט בארצות הברית.

התכנית, שחברה לפני הבחירות לנשיאות ארצות הברית בשנת 1948, קראה לערבים, "להדגיש בכל לשון באוני הממשלה הרפובליקנית שתבוא, כי הם מעורבנים לשוב ולהקים את ידידותם עם ארצות-הברית. אותה שעה על הערבים להוכיח, כי לארצות-הברית נגרם נזק על ידי מדיניותו הפרו-ציונית של פר טרומן".

התקציב המוצע להקמתו של מרכז תעמולה ערבי כזה היה חצי מיליון דולר לשנה.

מחבריו להשיג בזמנו, אלא משום שאנו מוצאים בו את שלוש הנקודות שהתעמולה הערבית ניסתה להתדיר לדעת הקהל האמריקנית מאז ועד עתה.

1. בדקו ומצאו שאילו היו ארצות-הברית מקבלות יגירה יהודית ופליטים יהודים באותו יחס למיל מרובע כארץ-ישראל, הרי היו קולטות במשך עשר השנים האחרונות יותר משמונים מיליון יהודים!

2. בטחון העולם דורש כי ארץ-ישראל תישאר בתחום הערבי. אין להצדיק בשום פנים הקמת מדינה יהודית שם. הערבים והמוסלמים בכל מקום הביעו את התנגדותם להקמת מדינה כזאת בלשון שאינה משתמעת לשני פנים.

3. "הערבים שירתו את הדמוקרטיה במלחמה הזאת שרות טוב ונאמן. כל האוצרות הטבעיים של מצרים, של עיראק, של סוריה ושל לבנון עמדו לרשות האומות המאוחדות".

כשהגיעה שנת 1947 היה המכון לעניינים ערביים-אמריקניים עוסק בעניני ארץ-ישראל בלבד. הסיסמה היתה לקנות את לבם של האמריקנים בשפת חלקות והנופה. לאמריקנים נאמר כי הם שונים וטובים יותר מכל הלא-ערבים. "מאז הביאו מיסיונרים אמריקניים את בית-הדכוס הראשון אל העולם הערבי, עלתה הידידות לארצות-הברית פלאים, כי בניגוד למעצמות הקולוניאליות האירופיות לא ניצלו האמריקנים את הערבים ניצול כלכלי. הם נטעו את זרע הדמוקרטיה בקרקע הרמוסה ביותר בעולם... להלן מוסבר כי האהה הידידות בין הערבים לבין האמריקנים תתמוטט אם תוסיף ארצות-הברית לתמוך בהקמת מדינה יהודית בחלק מארץ-ישראל (בולטין מיום 15 בדצמבר 1947). בבולטין מאוחר יותר ניתן פרסום נרחב למאמר מערכת באחד מעתוני נייג'רזי, המתנבא להתפשטות האנטישמיות בארצות-הברית אם יוסיפו יהודי אמריקה לגלות את אהדתם לישראל.

באותו הזמן בערך החלו אישים שונים, ערבים אמריקניים יידי ערבים, להתנבא שחורות לאינטרסים האמריקניים אם לא תשנינה ארצות-הברית מעמדתן. המלך אבן-סעוד איים בהפסקת זרם הנפט אם תוקם מדינת ישראל בתמיכה מדינית אמריקנית. מאז הלך וגאה זרם הנפט הסעודי ואתו הלכו וגאו גם רווחיו של המלך המנוח. ובשנים עשר באוגוסט 1948 נאם הדוקטור סטיבן ב.ל. פנרו, שנסע אותה שעה לבירות כדי לקבל לידו את נשיאות האוניברסיטה האמריקנית שם, באוני המועצה לעניינים בין-לאומיים בסן פרנסיסקו והכריז כי "התמיכה בציון מסכנת את יכולתנו להשתמש בשדות תעופה הנתונים לשלטון ערבי בימי מלחמה". לפי דעתו אין עקיבות גם בטענה כי על ארצות-הברית לתמוך בחלוקת ארץ-

ב.

נראה כי לפי שעה גזוו ממשלות ערב את התכנית הזאת ותכניות דומות לניהול התעמולה הערבית בארצות הברית, שכן ידיעות עתונות מקאהיר ומבירות ערביות אחרות לא ציינו אלא בסוף 1950 את העובדה כי מחפשים מקורות לכסף הדרוש לכך באמצעות הפרלמנטים הערביים. אין צורך לחפש הרבה אחרי סיבת הדחייה. פרט לשנאה לישראל היו נקודות השתוף בין המדינות הערביות מעטות מאוד; היו להן נושאים חיוניים מעטים מאוד שאפשר להוציא להם מוניטין בדרכי תעמולה; באותם הימים ראה העולם כולו, וארצות-הברית בפרט, את מצרים כמדינה מושחתת עד ליאוש, כחולה שאין לו תקנה. הייה המדיניים האזרחיים של סוריה נתערערו עד היסוד אחרי כמה מהפכות צבאיות עקובות מדם. בזכירות החבר הערבי הפכה למהתלה, לגוף שאין בכוחו לפעול כהלכה באיזוה ענין שהוא הנוגע למדינות ערב במקובץ. מטעמים אלה, ולא מחסרון כיס או מחוסר כשרון, לא היתה כל פעולה מאורגנת או מתואמת בשטח התעמולה. כמה מן הטעמים האלה, ובמיוחד ניגודי האינטרסים בקרב מדינות-ערב, הם המסבירים כפי הנראה גם כיום את העדרו של שרות העמולה ערבי מרכזי בארצות הברית.

אולם העובדה שאין תעמולה מתואמת אין פירושה כי הנציגים הסוכנויות של הערבים בארצות-הברית ישבו כל אותן השנים בחיבוק ידיים. ככל שהרבה הציבור האמריקני להתעניין ביחסי חוץ בדרך כלל, דבר זה בא כד בכד עם גידול אחריותם של האמריקנים לעניני חוץ, החלו להתכנס יותר ויותר ועדות וסמינרים המוקדשים לבעיות העולם באוניברסיטאות, במעודוני אורחים, באיגודים מקצועיים ובארגונים כלליים. המורח התיכון, המלא כרימון בעיות מדיניות, חברתיות וכלכליות, זכה לתשומת לב מרובה באסיפות רבות פסוג זה. מכאן ואילך הרבו התעמלנים הערביים במסעותיהם על פני המדינה. סטודנטים רבים מארצות-ערב חקדישו-חלק גדול מזמנם לפעולות תעמולה באוניברסיטאות ובמיוחד בקליפורניה, במישיגן, ובכתיסטר גבוהים מסוימים בחוף המזרחי של ארצות-הברית. וכמובן מאליו — ניסו דיפלומטים ערביים להפוך בכל סתיו את עצרת האו"ם ואת הוועדות של האומות המאוחדות לצרכי תעמולה מדינית. בתקופה זו רואים אנו גם מאמצים מצד הערבים להקים כמה ארגוני ידידים אמריקנים במסות שונים.

אולם התעמולה הערבית לא ניתנה לה דחיפה של ממש קדימה אלא לאחר עצרת או"ם החמישית בסתיו 1950. מלבד המשלחות הרגילות של כל מדינה ערבית יוצגה בעצרת גם הליגה הערבית באמצעות

משקיף בלתי רשמי הוא עזאם פחה. מוכיף הליגה בכבודו ובעצמו. דעתו של עזאם היתה כפי הנראה כי יש צורך בהקמת משרד תעמולה מרכזי בארצות-הברית, ובקנה מידה נרחב. דבר זה מסתבר מן העתונות המצרית של שנת 1951. תכניות יזמות נבדקו-הצעה אחת היתה להקים משרד תעמולה-מצרי נפרד בארצות-הברית בתקציב שנתי של 165,000 דולר. על משרד זה היה לעסוק בעיקר בהפצת חוברות ופרסומים ובשליחת נואמים אמריקניים יערכיים למקומות שונים. הצעה אחרת היתה להקים משרד מודיעין שישרת את הליגה הערבית כולה, לשם פעולה שכנגד לתעמולת האויב בזירה הבין-לאומית. על מוסד זה היה להקים משרדים בארצות-הברית, בשלוש בירות אירופיות ובבידה אחת באמריקה הלטינית; התקציב השנתי נועד להיות כמעט 600,000 דולר (לה-פרוגרס, קאהיר 19 בספטמבר, 1951). הצעה שלישית קראה להקמת סיניסטריון תעמולה מצרי שיקר פעולתו בארצות דברית. הפרופסור סלים ביי, דיקן הפקולטה למסחר באוניברסיטת פואד הראשון שבקהיר, נבחר להיות ראש הגוף החדש. ביוני 1951 הגיעה משלחת מצרית בראשותו של הפרופסור סלים לארצות-הברית בכסות „מועצת עיר מצרית“.

לכאורה, לא היה זה אלא נוסח מצרי ל„מועצת העיר האמריקנית ברדיו“ אשר סיירה בעולם בקיץ 1949 וביקרה גם בקאהיר. אולם למעשה לא היתה „מועצת העיר“ המצרית — שלא נבראה אלא לצורך ביקור בארצות-הברית ופזורה מיד לאחר שחזרה למצרים — מעונינת ביותר בבעיות החברתיות והאזרחיות של מוסד מועצת העיר. זו היתה משלחת תעמולה פשוטה כמשמעה. הקבוצה סיירה בארצות-הברית במשך שישה שבועות, וזכתה ליחס האדיבות המקובל מצד האזרחים האמריקנים. נציג של מיניסטריון החוץ האמריקני נלווה על המשלחת ודאג לכך שתניתן לה פרסומת בגלי „קול אמריקה“. הקבוצה ביקרה בערים העיקריות בארצות-הברית וניתן לה מלוא האפשרות להגיע אל קהל גדול באמצעות הרדיו, הטלוויזיה ואספות-עם. עיקר שליחותה של המשלחת, אם נדון על כך לפי המשברות הכללית העקיבה של נאומי חבריה, היה לעורר רגשות אנטי-בריטיים. אם כי ניתנה למשלחת, כפי

* „מועצת עיר“ — מוסד ציבורי אמריקני טיפוסי. פגישת מצביעיה של עיר קטנה לבירור משותף של בעיות מוניציפליות בבנין העיריה. בזמן האחרון הפך המושג לנושא לתכניות רדיו ול-צורה של קיום סימפוזיונים על נושאים שונים באספות-עם.

כל מה שיש מן החוף האטלנטי של אפריקה ועד לגבול הודו, המדובר הוא במאתיים מיליון מוס' למים); כבית-האוצר הגדול ביותר של נפט בעולם; וכחבל-ארץ חיוני מבחינה אסטרטגית.

2. איומים על הקו שיינקט במקרה כססוך בין מזרח ומערב. חששות האמריקנים לבטחון המערב מנוצלים כאן ללא רחמים. „עמי ערב היו מאז ומעולם ידידים נאמנים לארצות-הברית, אולם הם עלולים לפנות בעל כרחם לקומוניזם אם לא תשנה אמריקה את עמדתה“. הם יעדיפו כיבוש סובייטי ישיר על פני הגמוניה ציונית, וכו'.
3. הערבים הרבו לעשות בימי המלחמה. נימוק זה נשמע משום-מה מפי גוואמים מצריים דוקא. אם יביע מישהו מן הקהל תמהון ואי-אמון, יוציא הנואם מנרתיקו מכתב אדיבות רגיל שנכתב על ידי איזה קצין בריטי שהוא במצרים בסוף המלחמה הקודמת, ובו מביע הקצין את הערכתו לצורה שבה שרמו שוטרים מצריים מספר על כמה מיתקנים צבאיים באיזור תעלת סואץ, כמה מאות מיל מאחורי קוי החזית.

5. ענינם של הערבים טולף בעתונות האמריקנית. הוציאו עליהם דיבה כי הם מפגרים, קנאים ומושחתים. למעשה אין זו אלא עלילה שפלה, כי רק הבריטים השנואים הם שהביאו את השחיתות ואת הבורות לארצות ערב למען מטרותיהם שלהם. ביסודו של דבר הערבים הם עם מתקדם, כעדות משטריהם של הגנרל נגיב במצרים והקולונל שישקלי בטוריה.

5. ארצות-הברית „שונות“ הן מארצות אחרות. לסכסך בין ארצות-הברית לבין בריטניה וצרפת, על דבר זה שקודים התעמלנים הערבים ביחוד. בריטניה וצרפת מוקעות כמדינות שלא עשו דבר במזרח התיכון פרט לדיכוי עמי האיזור, ואילו ארצות-הברית זוכות לשבחים על המיסיונרים ועל המורים ששלחו לשם ועל האידיאלים של דמוקרטיה שזרעו ברחבי המזרח התיכון. מאז הורו ארצות-הברית דרך בשנת 1776, עליהן להושיט עזרה לכל הנלחם בבריטים. אמריקנים תמימים עשויים לקבל את הרושם כי בעוד שההשפעה הבריטית והצרפתית נידונה בעקירה מן השורש, הרי ההשפעה האמריקנית התקבל בברכה.

6. על ארצות-הברית להעדיף את מדיניותו של העולם הערבי החזק על ידידותה של מדינת ישראל הקטנה. ישראל — כך מספרים לאמריקנים — לא תאריך ימים בין כך ובין כך מאחר שמדינות ערב לא יסבלו את קיומה בתוכן.

7. על ארצות-הברית להגן על הערבים חסרי

הנראה. הוראה כללית להתקיף „בחזית הבריטית“ נלבד, ושלחו חצים גם לעבר מדינת ישראל, שזכתה לתואר „סס-המוות למזרח התיכון“.

עם מינויו של הדוקטור פריד זיין-אדין מסוריה כנציגה הראשי של ארצו באו"ם החל פרק חדש בתעמולה הערבית בארצות הברית. זיין-אדין, עתה שגריר סוריה בוושינגטון, הוא איש יהיר, חס-מוג, תוקפני והביל. נראה כי הוא בטוח כי הדרך הטובה ביר תר לפגוע בישראל היא לפגוע בציוני אמריקה וביהדות אמריקה בכלל. הוא פנה לסוג מסויים של תעמולה אשר הגיע לגקודת השיא בנאומיו באומות המאוחדות באפריל שעבר. יחד עם דוקטור שארל מאליק, שגריר הלבנון בוושינגטון, הריחו כיום התעמלן הערבי הראשי בארצות-הברית.

לפני שנבחן את טכסיסי התעמולה האחרונים והאפלים ביותר, נעמוד על כמה מן הנימוקים החוזרים ונדושים בנאומיהם ובכתביהם של תעמלנים ערביים באמריקה. לא כל נציג ערבי משתמש בכל אחד מן הנימוקים. למעשה קשה להשתמש בכולם בבת אחת מאחר שכמה מהם סותרים זה את זה. נימוקים שונים משמשים לציבורים שונים, וכל גואם נזקק לאותן הטענות ההולמות ביותר את אישיותו. את עברו ואת המוניטין שיצא לו. הדוקטור שארל מאליק, למשל, שבחר בתפקיד של פילוסוף מדיני, גישתו גישה רוחנית ופניו פני ידד ותיק ומסור לארצות הברית. סורים ועיראקים המנוספים לעיני האמריקנים מפות המראות את מצבם הגיאוגרפי, את העובדה שקרובים הם הרבה יותר לגבול הסור בימי מן הלבנון ומצרים — מאימים בכל מיני איומים סתומים על עמדתם במקרה התנגשות בין מזרח למערב. מדינות ערביות אלה, אשר הנפט זורם באדמתן, מדברות בעיקר על הערך האסטרטגי והחמרי של אוצרותיהן. אלו שאין להן נפט, דורשות שארצות-הברית תנטושנה את גישתן המטריאליסטית ותעמודנה על הערכים התרבותיים והרוחניים של העם הערבי. אנשי צבא משתמשים בפתיון של בסיסי אויר ובאיום של אוכלוסיה עוינת במקרה מלחמה. אולם דבר אחד משותף לכל מאמריהם ופרסומיהם של הערבים בארצות-הברית: נעימה כללית של קיפוח ורחמים על עצמם והקריאה ל„הגניות כלפי החלש“.

כל סידרה של נאומים של נציגים ערביים חזקה שתכיל את עשרת הנימוקים הבאים:

1. חשיבותו של המזרח התיכון. המזרח התיכון חשוב מכמה טעמים, הכל לפי אישיותו של הנואם: כערש התרבות ושלוש הדתות הגדולות; כאיזור המאוכלס ארבעים מיליון ערבים מתעוררים (לפעמים כוללים במושג זה

איסנא לבעלי רכוש של מאה אלף דולר לכל הפחות. נראה כי ארץ־ישראל היתה אלדורדו של הערבים.

10. יש לציית להחלטות האו"ם. מאז נוצחו מדינות ערב במלחמתן בישראל, הן הופיעו, ולא תמיד בלי הצלחה, כחסידיו הגדולים של האו"ם. הדוברים הערביים שוכחים להזכיר כמובן את העובדה כי הם עצמם נלחמו בהחלטה היסודית של האו"ם בעניי ארץ־ישראל בכוח הזרוע, הפסידו במלחמה וסבלו כתוצאה מזה. עתה מנסים הערבים לשכנע את הציבור האמריקני כי מדינת ישראל ולא הם היא הממרה את פי האומות המאוחדות.

הנימוקים הללו, ככל שכוזבים הם בעיקרם או יפחות מערפלים את הענין, הריהם מן הסוג המשמש בפי מדינאים ודיפלומטים בקרבות מילוליים עם יריביהם בזירה הבינלאומית בשעה שאין הפץ האמת והיושר משמש להם מחסום. אולם בראשית 1953 ז'וסֶפֶר הדוקטור זיין־ארדין וכמה מחבריו על הנימוקים האלה את הפנייה אל משפטים קדומים, אל חשדות יאל שנאה. הפריטה על הנימה האנטישמית אין בה משום חידוש לגבי העם היהודי. אולם מעולם לא ניסו לעשות זאת דיפלומטים זרים לגבי העם האמריקני כחלק מתכנית מחושבת.

זה כמה זמן היו שמועות כי התעמלנים הערביים שוקלים את האפשרות לתקוף את יהודי אמריקה באזני אמריקנים אחרים. אולם המקרה הראשון הידוע של התקפה גלויה כזאת אירע בפברואר 1953, בוועידה לעניי המזרח התיכון שנתכנסה בווישינגטון מטעם קרן החינוך של שרות החוץ לצרכיהם של גופים שונים על פני כל ארצות־הברית. בעת הוועידה קרא עקיד נמוך במיניסטריון החוץ האמריקני נאום של מר בכר, מי שהיה אותה שעה מיוכה הכוח העיראקי בווישינגטון ועכשיו הוא מיניסטר החוץ של ארצו. בנאום הזה השתמש בכר ב"עלילת הרופאים" שפורסמה זמן קצר לפני כן במוסקבה כדי להוכיח כי אין קתת אמון ביהודים בשום מקום וכי אין הם אלא חלק מקנוניה בין־לאומית בין שהם אורחים של ברית־המועצות, בין של ארצות־הברית או של איוו מדינה אחרת. הדוקטור זיין־ארדין, עמיתו הסורי של בכר, ניסה להשתמש באותה געימה עצמה כעבור חודש בנאום באוניברסיטת וורמונט. התקפתו באה במלוא עצמתה ב־15 באפריל 1953 בעצרת השביעית של האו"ם בניו־יורק. בעת מושב העצרת הוברר כי ההסתה האנטי־ציונית, האנטי־ישראלית והאנטי־יהודית שהחלה אז בכמה מדינות קומוניסטיות עודדה את מאמצי התעמולה הערבית בשטח זה ודחפה את הדוברים הערביים להתקפות עלילה ודיבה בעלות אופי אנטישמי מובהק.

המגן מפני התוקפנות הישראלית. אם סבור מישוה, כי אין נימוק זה עולה בקנה אחד עם קורמו — אין חשש; לעולם לא יישמעו שניהם בבת אחת.

8. מדינת ישראל הקטנה קיבלה טעד אמריקני בשעור שקיבלו כל מדינות ערב גם יחד. כמובן, מעלימים מן הקהל את העובדה, שהקונגרס האמריקני אינו מחליט על סעד כלכלי מטעמי פילנתרופיה או לפי מספר האוכלוסים, אלא מתוך נסיון לסייע ביד מדינות ידידות להתגבר על בעיות כלכליות דחופות. אף שוכחים להזכיר כי מדינות ערב לא היו מסוגלות להשתמש באותם הסכומים שהקונגרס הקציב להן, כי הסיבה העיקרית לעוני הנרחב בעולם הערבי, איננה חוסר מקורות כלכליים אלא המיבנה הפיאודלי וריכוז העושר הטבעי בידיים מעטות.

9. מצוקת הפליטים הערביים. זהו הנימוק הערבי החזק ביותר אם כי נראה שהוא הולך ומפסיד מכוח השפעתו. הפליטים מוצגים כ"קרב־נות תוקפנות ופשעי מלחמה יהודיים". באמריקה תלוי הקולר על מצבם הנוכחי מאחר שהיא, ואתה הרוב המכריע של האו"ם, הצביעו בעד הקמת מדינת יהודית. הפליטים מוצגים המיד כאיכרים וחנוונים שוחרי שלום שגורשו מבתיהם בך־לילה. הפלישה הערבית לא תיזכר, ולא ייפקד חלקם של המגנהיגים הערביים עצמם בבריחה הערבית המאורגנת. פוליטיקנים ערביים שהם עצמם אחראים במידה רבה אחריות אישית לבעיית הפליטים הערביים, אינם מוכנים לעיין בכל פתרון אחר זולת החזרה בהמון לישראל. בעיית הפליטים היא אמצעי חשוב כל כך במשחק המדיני והתעמולתי של הערבים עד שכמה ממדינות ערב מתנגדות בעקביות לכל פתרון של קבע לבעייה.

. כאשר מעלים את בעיית הפצויים על האדמות שנטשו הערבים שברחו מארץ־ישראל בזמן המלחמה, הופך גבי הדל שבאיכרים לבעל אחוזה עשיר לצרכי החישוב. לפי התביעות האחרונות שהושמעו בפי דוברים ערביים מוסמכים, בשם פליטים בעלי קרקעות, מסתכם הסכום בשנים־עשר מיליארד דולר. מאחר שהמספר הגבוה ביותר של הפליטים המתקבל אין שהוא על הדעת הוא כשמונה מאות אלף, נמצא שכל אחד ואחד מבני משפחתו של כל פליט היתה לו אדמה בשווי של 15,000 דולר! משפחת האיכר הרגיל החי בתנאים של צמיח מדורות, או הרוכל העירוני הממוצע שכל רכושו היה חמור ושלא ידע מעולם מהיכן יקח סעודתו הבאה, הופכים

לחץ שונות, אם במחנה השמרנים ואם במחנה הקר-מוניסטים, אם בארץ זו ואם בארץ אחרת, ולא למען הצרכים המדיניים של הארצות הללו, כי אם למען הציונות".

השגריר הסורי קיבל את המכה הנגדית הרצינית הראשונה ממקום שציפה לו פחות מכל. בשלושה ביולי 1953, הוא הגיע להוסטון בטכסאס לנאום בוועידת הפדרציה הדרומית של המועדונים הסוריים-לבנון-יי-אמריקניים. זהו אירגון ציבורי של אמריקנים שמוצאם מארצות המזרח הקרוב. דבריו, כפי שפורסמו ב"הוסטון פוסט", מכילים את הקטע הבא:

"אין אנו סבורים כי יהודים... צריכה להיות נאמנות כפולה. אין אנו סבורים כי צריכה להיות להם נאמנות לישראל לרעת המדינה אשר בה הם אזרחים. אחר כך הוסיף השגריר ברוב חן: "אני רוצה להדגיש כאן כי אין לנו על היהודים ולא כלום, אולם אנו מתנגדים לציונות כשם שאנו מתנגדים לאנטישמיות. למעשה מגדלות הציונות והאנטישמיות זו את זו". התפרצות זו עוררה שערוריה בקרב מארחיו, ונשיא הפדרציה הודיע על המלצתו שלהבא לא יוזמנו נציגים דיפלומטיים לוועידות, כדי שלא ישתמשו לרעה בהכנסת האורחים הניתנת להם.

הפסקנו את הדיון בתכנית להקמת משרד תעמולה של הליגה הערבית בארצות-הברית בשנת 1951. מעורר לם לא נשכח הרעיון ומפקידה לפקידה הזכיר אותו עתון ערבי זה או אחר. בינתיים לבש הגוש הערבי באו"ם צורה, ואם כי חבריו חולקים זה על זה בחרי-פות בכמה וכמה בעיות מדיניות חיוניות, העומדות בפני הקבוצה כגוף אחד או בפני אחת המדינות המהוות אותה במיוחד, הרי הם מגלים אחדות פחות או יותר בענינים הנוגעים לישראל. ב־29 בדצמבר 1952, בסיום המחצית הראשונה של המושב השביעי של עצרת או"ם, נועדו בניו-יורק ראשי כל הנציגויות הערביות בארצות-הברית ובאו"ם עם המזכיר הכללי החדש של הליגה הערבית. כעבור ימים אחדים התפרסמו בעתונות הערבית ידיעות, כי אחד מנשאי הדיון היתה התכנית להקים סוף כל סוף משרד מודיעין מרכזי. ב־10 במאי 1953 פורסם בקהיר, כי הליגה הערבית אישרה תקציב של רבע מיליון דולר לשנה למטר-רה זו. אולם הקמתו של משרד תעמולה אינה כיום אלא ענין פורמאלי שמשמעותו המעשית מוטלת בספק. ולא רק מטעם זה שרוב ארצות ערב חיקו בינתיים את משרדי התעמולה הנפרדים שלהן בארצות-הברית, אלא בעיקר משום הופעתו של ארגון אמריקני בשדה התעמולה הערבית, ארגון אשר צידו ואפשרויותיו גדולים הרבה יותר ממה שיש בכוחם של הערבים להשיג במאמציהם שלהם בזמן מן הזמנים.

בנאומו אמר השגריר הסורי: "הצעדים של ברית-המוצאות נתקבלו כסיפוק עמוק ובהערכה בארצי בקרב דעת הקהל במדינות אחרות במזרח התיכון... הציונות משתמשת בדת היהודית לצרכיה המדיניים... יהודים ההופכים לציונים פועלים כגוף נפרד ומהודק בתוך עמם. הם משרתים את האינטרסים הציוניים העצמיים שלהם. נאמנותם איננה נתונה איפוא למדינה שהם אזרחיה החוקיים. נאמנותם האמתית היא לציונות ולישראל, כלומר לסמכות מבחון. ציוני אמריקני, ארגנטיני, רוסי או סורי — כולם שותפים לקידום מטרותיה של הציונות במדינת ישראל גם אם הדבר עומד בסתירה לאינטרסים של מולדתם החוקית. דבר זה זורע, כמובן, אי-אמון, השד והששות בין יהודים ציונים לבין לא-יהודים. כך מטפחת ומגדלת הציונות את האנטישמיות. למעשה הביאה הציונות, בכל אשר צמחה, את האנטישמיות בכנפיה..."

נאום זה הוא בגדר התקפה ברורה של שגריר סוריה בארצות-הברית על חלק מאזרחי המדינה שבה הוא משרת. פירושה של הודעה כזאת הוא כי חברי הסתדרות ציוני אמריקה ואף כל האמריקנים המגלים חיבה לציונות, אינם אמריקנים נאמנים כלל.

זיין-אדדין חוזר על דיבת הקשר הציוני העולמי לאחר שהוא מתחסד ואומר כי אינו אנטישמי ("איך יכולים אנו הערבים להיות אנטישמיים? האין אנו עצמנו שמיים?"):

"הציונים מאורגנים כיום על פני כל העולם... הם מצטרפים למפלגות מדיניות, למן השמרנים הקיצוניים ועד הקומוניסטים, אולם כציונים הם פועלים כולם למטרה אחת... הציונות פועלת בשיטות המשפיעות תדיר לרעה על שלום העולם ועל בטחונן של מדינות אחרות. על ידי הסתה בקרב היהודים שירגישו את עצמם גולים בארצותיהם ועל ידי פיתוח ההכרה כי הם קיבוץ בפני עצמו בכל מדינה ומדינה. במחיידי אחד שוברת הציונות את האחדות הלאומית במדינות השונות על סמך הדת הנפרדת, ובדרך זו הולכת ופוחתת ההרמוניה הלאומית". לבסוף נזקק זיין-אדדין לטענה הישנה והאופיינית של האנטישמיות, כי בשעת הצורך תפנה הציונות למלחמת-עולם אם לא תמצא דרך אחרת להשיג את מטרותיה. "כוחה של הציונות פחת עתה בהרבה, אולם מטרותה בעינה עומדת: לשרת את האינטרסים של עצמה בשיטותיה האופייניות, אם בדרכי שלום ואם בדרכי מלחמה. אין הציונות יכולה להשיג את מטרותיה במזרח התיכון בלי עזרת המעצמות הגדולות מאחר שעמי האיזור כולו מתנגדים לה. אם אין הציונים יכולים להבטיח לעצמם את עזרת כל המעצמות הגדולות הם מוכנים לפעול על פי דרכם למען מלחמה, כדי להרוס את איביהם. לשם כך נעזרת התנועה הציונית בקבוצות-